

NUMERUL 15 BANI NUMERUL

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 SI 18 A FIE-CAREI LUNI SI SE PLATESC
TOT-D'A-UNA INAINTE

In Bucuresti: La casa Administratiunii.
In Tara: Prin mandata postale.
Pentru 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei.
In Străinătate: La toate oficiile postale din
Uniune, prin mandate postale.
Pentru 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei.

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

REDACTIUNEA

No. 3.—Piața Episcopiei.—No. 3

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

NUMERUL 15 BANI NUMERUL

ANUNCIURILE

DIN ROMANIA SE PRIMESC DIRECT LA ADMINIS-
TRATIA ZIARULUI

La Paris: Agence Havas, Place de la Bourse, 8
Anunciuri pe pag. IV, linia 30 bani; annunciuri
si reclame pe pag. III, 2 lei linia.
LA PARIS: se găsește jurnalul cu 45 cent.
numarul, la Kioscul din Bulevardul St. Ger-
main, No. 84.

50 BANI UN NUMER VECHI, 50 BANI

ADMINISTRATIUNEA

No. 3.—Piața Episcopiei.—No. 3.

PARLAMENTARISMUL

MAGISTRATURA

628

MISCAREA JUDECATOREASCA

PROECETE FINANCIARE

ALE

GUVERNULUI

LOGODITII

PARLAMENTARISMUL

D. G. Panu publică în *Lupta* de
eri un articol asupra parlamentarismului
și susține că parlamentarismul este în
decadență.

Pentru explicarea acestei decadențe,
d. Panu arată, ca cauză principală,
reprezentarea numărului cel mare al
cetățenilor, amestecul din ce în ce
crescând al maselor în viața publică,
și zice că parlamentarismul a mers
bine câtă vreme prin sufragiul restrâns
nu interveneau de cât clasele mai
superioare în viața publică, dar că
amestecul maselor a stricat echilibrul
partidelor, rupându-le cadrul lor de
activitate, cadrul restrâns numai la
interesele claselor superioare, și
conchide astfel:

«Concluzia? Criza parlamentarismului
se va sfârși când partidele vor începe a
reprezenta necesitățile și aspirațiile
păturilor adânci sociale, după cum la
începutul vieții lui el reprezenta
necesitățile și aspirațiile păturii
superioare.»

«Criza parlamentarismului se datorește
lipsei de echilibru între cuprinsul
partidelor existente și între cuprinsul
mulțimii din ce în ce mai mare care a
intrat în mișcarea politică. Când
partidele vor deveni populare, adică
când vor reprezenta suma marilor
interese sociale, atunci criza va lua
de sine sfârșit, echilibrul tulburat va
fi restabilit.»

D. Panu și are, și n'are dreptate.
Are dreptate când spune că partidele
trebuie să reprezinte cât mai mult
suma marilor interese ale maselor.

E însă necomplet în explicarea
fenomenului acesta al decadenței
parlamentarismului când îl pune
numai pe seama egoismului claselor
superioare, aristocratice și burgheze,
și de aceea n'are deplin dreptate
nici în explicarea cauzelor slăbirei
regimului reprezentativ nici și mai
cu seamă în poveștile ce le dă
partidelor pentru ca să ridice iarăși
prestigiul parlamentarismului.

Ceea ce este absolut esact în
teoria d-lui Panu este că sufragiul
universal sau sufragiul largit a
tulburat regulata funcționare a
regimului parlamentar. Cauza nu
este însă tot-d'a-una egoismul
partidelor de până azi, ci foarte
des și excitațiile partidelor noi,
și cererile exagerate și de multe
ori greșite ca direcțiune ale
maselor profunde electorale,
mobilitatea opiniilor lor,
pornirea de a crede multe
făgădueli nerealisabile și de a
și închepui că interesele lor
imediate și directe pot fi
satisfăcute în paguba altor
interese legitime, fără ca
această violare să nu aibă
efecte rele și pentru
progresul societății și chiar
pentru interesele lor cele
adeverate, dar mai puțin
evidente, fiind că nu sunt
atât de directe, atât de
actualitate și nu au o formă
totată de concretă ca
unele nevoi ale vieții zilnice.

Din acest punct privit lucrul,

sunt mulți publiciști, mulți
cugetători mari astăzi, și
dintre cei mai înaintați,
care pun vina pe sufragiul
universal și caută un
corectiv la defectele sale.

Noi vom zice numai, că
alături cu interesele unei
clase, sunt interesele
colective ale unei națiuni,
alături cu interesele de
actualitate ale aceluși
clase sunt interesele
permanente ale unei
societăți, și alături cu
nevoile maselor sunt
cerințele progresului și
ale civilizației în
omenire, sunt legile
istoriei și ale evoluției
societăților.

În concilierea acestor
interese, în înțelegerea
de către partide a
acestor lucruri, în
moderațiunea cererilor
tuturor intereselor care
sunt față în față,
stă leacul boalei de care
suferă parlamentarismul.

TELEGRAME

AGENCIA HAVAS

Belgrad, 4 Ianuarie.

În discursul tronului ce a
rostit ieri, regele, după ce a
făcut istoricul situației
a zis că Constituția
justifică simpatiile
națiunilor civilizate și
ale suveranilor lor și
încoronează opera
independentă serbească.

Făcând în urmă o
exponere a domniei sale,
regele a zis că primul
zece ani au fost consacrați
independenței țării care
fu recunoscută de
tratatul de la Berlin, a
le căror stipulațiuni au
fost executate foarte
scrupulos de către Serbia
și regele se, și a adăugat
că acest tratat constituie
azi chiar baza drepturilor
politice în Balcani,
drepturi pe care Serbia
n'are interes de a le
combate.

Cei zece ani din urmă
au fost consacrați a face
din Serbia un Stat modern
și un rezultat al acestor
sfârșiri este tocmai
noua Constituție.

Regele a terminat, prin
aceste cuvinte: «Trăiască
Serbia constituțională și
liberă! Trăiască națiunea
serbă!»

Aplauze entusiaste au
salutat sfârșitul
discursului regal.

Peterburg, 4 Ianuarie.

Ziarele rusești sunt
unanime a reclama
formarea unui minister
național în Serbia, ca
fiind singurul mijloc de a
asigura menținerea
noului Constituției
serbești în întreaga sa.

Londra, 4 Ianuarie.

După corespondentul
lui «Times» la Viena,
Rusia ar considera
eșecurile sale politice în
Balcani ca rezultat din
insuficiența reprezentanților
săi actuali la Belgrad,
la Atena și la București,
și prin urmare ea și-ar
propune să-i schimbe.

Berlin, 4 Ianuarie.

Un articol al ziarului
«Post» constată cu
satisfacție că Italia în
afacerea Tunisului nu
mai are nici un motiv de a
se neliniști.

Un demers din partea
Franciei, de felul
aceluia care era de temut,
ar fi avut de sigur un
caracter de provocare în
privința Italiei; dar Italia
este aliată Germaniei.

«Suntem foarte
satisfăcuți, adăugă
ziarul german, de a
constata că datorile
fle-căruia dintre cei ce
formează alianța cu noi,
sunt îndeplinite cu
fidelitate, nu suntem
actualmente amenințați
de nici o primejdie
atât din spre Orient
cât din spre Occident.»

MAGISTRATURA

Miscarea făcută de d. G.
Vernescu în magistratură
a dat ocazie la sumedenie
de comentarii, care s'ar
putea împărți în două
categorii mai însemnate:
o parte, care aprobă în
totul actul săvârșit de d.
ministru și o altă parte,
care trage cu toroșul pe
nemiluite.

Epoca a fost între cei
d'întâi, care a aprobat
opera de desinfecție, și la
vreme am arătat motivele
puternice care ne
îndeamnă să fim cu totul
favorabili acestei mișcări.

La rândul lor cele mai
multe organe simpatice
guvernului se declară
mulțumite de schimbările
făcute.

Gazetele colectiviste și
mai multe din opozițiune
sunt furioase, ba *Democrația*
în paroxismul acestei
furi se năpustește
asupra d-lui Vernescu cu o
serie

de injurători, cari —
judecând după culoarea
feței colaboratorilor ei —
nu pot fi scoase de cât din
vocabularul d-lui Tache
Protopopescu.

Supărarea unora din
organele opoziționiste n'o
înțelegem, căci multe din
aceste organe au strigat
alături de noi în privința
magistraților destituiți azi.

Pe colectivisti îi pricepem,
și îi pricepem de minune:
acestor oameni nu le vine
la socoteală să vadă
favoriții lipsiți de puterea
pe care le o da pozițiunea
de magistrați și e foarte
natural ca să se indigneze.
S'ar putea chiar zice, că
un colectivist neîndignat nu
e colectivist.

Decât, gluma a parte, ar
trebui ca onorabilii
colectivisti, cari mai cu
seamă au veleități de
radicalism, să nu se mai
facă apărătorii Populenilor
et Comp.

Cât pentru noi, nu putem
decât să fim perfect de
mulțumiți, când vedem
cum se desinfecțiază
atmosfera viață de
magistrații lui Stătescu
și să dorim d-lui G.
Vernescu continuarea
acestei opere.

Quidam.

628

Medicii au constatat că
pofta de deputație este o
boală mai răspândită de
cât pofta de însărinate, și
că consecințele acestei
boale sunt mult mai
primejdioase la aspirații
de mandatar al națiunii
de cât la aspiranțele la
o farfurie cu fragi în
luna Decembrie, sau la
o duzină de stridii în
luna Iulie.

S'a constatat în
adevăr că oameni care
par că ar putea fi foarte
fericiți dacă nu s'ar ocupa
de politică și n'ar pofti
să intre în parlament,
care sunt foarte blânzi,
foarte cuvințioși cu
restul lumii, devin
turbați îndată ce li
înhață pofta de deputație,
și se apucă de cele
mai mari năsdăvănii.

Ei ar putea să meargă
seara la teatru și să
facă haz privind pe
Iulian, ar putea să stea la
gura sobei lărnă, și pe
ierbă verde vara, să
asculte dulci șoapte
amoroase, dar le place
mai bine să facă discursuri
într-o sală publică în
care mirosul de usturoi
se întovărășește cu
cel de nădușală. Le
place mai bine să facă
apeluri către națiune,
să se certe cu prietenii
lor, cu nevestele, cu
copiii, cu părinții,
numai și numai ca să
ajungă deputați.

Spre a mulțumi pe
toată lumea, legislațiunea
serbească în înțelepciunea
ei a găsit un leac, și
Regele Milan în
trebuințea sa a priceput
acest leac.

Din când în când,
toată lumea e deputat
în țara serbească. Adică
se ne înțelegem.

De câte ori se revizuește
Constituția vecinilor
noștri de la Belgrad,
se fac alegeri, și atunci
numărul reprezentanților
națiunii se urcă la 628,
ast-fel încât fie care
sărb — din cei ce fac
politică negreșit — e
deputat, și nici unul
nu mai e muncit de
pofta deputației.

Îndată ce Regele Milan
simțea pofta de deputație
înțelegea că se lăși
prea afară din cale în
Statul său, tron, trănțește
de revizuire de Constituție,
și deschide ușile
Corpurilor legiuitoare.
Pașiunile dispar atunci
ca prin farmec pentru
timpul cât ține Skupcina.

Sistemul ar fi bun de
practicat fără întrerupere
pentru a mulțumi pe
toată lumea, dar el are
însă și părțile sale
cele plicticoase.

La noi, spre exemplu,
unde avem 184 de deputați,
avem prin acest fapt
20 de postulanți pentru
fie-care ministru, 20
de interpelări pentru
fie-care ministru în
parte, iar la sărbii unde
sunt 628 de deputați,
socoteala revine la 89
și 5/7 de postulanți
pentru fie-care portofoliu,
89 și 5/7 de interpelări
pentru fie-care cap de
ministru.

Ți se face părul
măciucă când te gândești
la spectacolul ce ar
înălța o Cameră cu un
asemenea personal
permanent.

Apoi, unde mai
puneți aiureala la
care ajunge un nenorocit
consilier al

Tronului, expus zilnic
să asculte 628 de cereri
de slujbă pentru un
protejat, 628 de
hatăruri, de permutări,
de concedieri.

Uf! Marturisesc că n'as
vrea să fi ministru în
țara serbească nici măcar
în scurtul timp cât se
revizuește Constituția.

În contra poftei de
deputație ar fi poate un
leac și mai bun, acela
care stărpind cauzele,
ar nimici ast-fel și
efectele.

Dacă n'ar fi Camera,
n'ar mai fi nici deputați,
și prin urmare n'ar mai
fi nici poftă de deputație.

Ce ziceți? Poate că ar
merge lucrurile mai
bine?

— Ce serai un
système, precum imi
zicea un profesor al
meu, când răspundeam
la examen câte o prostie.

Aga.

MISCAREA JUDECATOREASCA

Reproducem după
Românul următoarele
apreciațiuni asupra
mișcării făcute de d. G.
Vernescu.

Aprecierile acestui organ
nu pot fi bănuite de
părtinare.

Iată ce zice organul
d-lui V. Rosetti:

Astăzi «Monitorul»
publică decretul prin
care se face, în
magistratură, numirile
pe care le-am anunțat
în numărul nostru de
ieri.

Am fost tot-d'a-una
cei d'întâi care am
ridicat vocea spre a
protesta contra
numirilor cari, îndată
ce vin la putere,
fac schimbări gonind
din magistratură
persoane neagre spre a
le înlocui prin
protejații lor.

Noi am dorit ca
schimbările să se facă
cât de rar se va putea,
în magistratură,
pentru ca ast-fel, cel
care îmbrățișează
această carieră, să se
bucure cel puțin de
siguranța postului său,
lucru care poate fi o
garanție de independență.

N'am voi ca
numirile și înaintările
magistraților să depindă
de ministri, pentru ca
nici independența lor să
nu atârne de ei.

Din nenorocire însă,
toate guvernele cari
s'au succedat, n'au
ținut seamă de cererile
noastre, n'au voit să
se voteze o lege care
să facă ca, magistratul
să nu mai atârne de
bunul plac al ministrilor,
o lege prin care să se
garanteze independența
magistratului, ast-fel
că astăzi, venind d.
Vernescu la ministerul
justiției, s'a pomenit
că are o magistratură
colectivistă.

Din toate părțile li
se spunea: «Nu mai
este dreptate în
această țară. Magistratul
judecă după placul
ministrilor.»

«Spre a câștiga un
proces trebuie să iei
pe cutare avocat,
agreat de guvern.»

Pe de altă parte se
amintea tristul rol
jucat de procurorii și
judecătorii de instrucțiune,
în timpul colectivității,
la Orfeli, la Bossel, la
5 Septembrie, la 14 și
15 Martie și se spunea
ministerului: cum poți
să mi ții în funcțiune
pe acele persoane?

D. Vernescu, aducându-și
aminte, de sigur, de
acusațiunile ce însuși a
adus unor magistrați
a recunoscut că nu
poate să mai lase
obiceiurile trecute să
se continue sub
d-nea, a usat de drept
ce li are azi ministrul,
și a înlocuit prin
persoane care au
încrederea sa, pe cele
care n'o aveau.

Și publicul a zis: bine
le a făcut colectivității.

Ast-fel stând lucrurile
nu putem să ne ridicăm,
azi, în contra d-lui
ministru al justiției,
dar profităm de cele
înțelepte spre a
protesta, din nou,
contra organizațiunii
noastre judiciare,
spre a cere ca să ni
se presinte o lege,
care să se voteze
îndată după
redeschiderea
Camerelor și prin
care să se asigure
independența și
stabilitatea
magistraților. Numai
ast-fel vom
putea opri ca
magistrații să devie
agenți politici
al guvernului,
ca justiția să nu
se dea pe
hatâr și ca
cel care are
dreptate să se
presinte în
fațea judecătorilor
săi, sigur
fiind că el li
vor recunoaște-o.

Până atunci
suntem nevoiți a
spune că bine a
făcut d. Vernescu,
când opiniunea
publică cerea de
mult ca să nu
mai fie în
magistratură
cei care se
distingeau prin
zealul cu care
servise
regimul
colectivității.

PROECETE FINANCIARE
ALE
GUVERNULUI

Reorganizarea
Bancii Naționale.
— Idei generale. —
Administrația
superioară. —
Convocarea
actionarilor.
— Alte mesuri.
— Concesiuni.

Reorganizarea Bancii Naționale

Am mai vorbit într-un
articol precedent, despre
hotărârea guvernului
de a organiza Banca
Națională, așa în
cât să nu fie
dăunătoare
comerțului și
Statului, prin
operațiunile pe care
le face, și să
contribue la
stăpîrea
agiului.

D. Ghermani a
presintat acum
câteva zile,
consiliului de
ministri un
proiect de
reorganizare a
Bancii Naționale,
proiect elaborat
de d-sa arătând
tot-de-odată
necesitatea
absolută a
acestei
reorganizări.

Consiliul de
ministri a
luat în
discuție
acest proiect.
El n'a
luat însă
nici-o
hotărâre
definitivă și
de
aceia nu
vom
insista
nici noi
asupra
amănunțelor,
ci ne
vom
mărgini
în
expunerea
planului
de
reorganizare
în
general,
pentru
ca
cititorii
noștri să
aibă
câteva
idei
generale
numai
despre
cele
ce
are
de
gând
guvernul
să
facă
cu
Banca
Națională.

Adăugăm
că până la
1
Ianuarie
consiliul
de
ministri
va
termina
cu
discuțiunea
proiectului
în
cestiune.

Idei generale

Idea de
căpătenie a
d-lui
Ghermani,
este de a
face ca
Banca
Națională
să
fie
cu
desăvârșire
separată
de
Stat
și
de
diferitele
administrațiuni;
ast-fel
ca
ea
să
fie
impiedecată
de
a
da
avansuri
și
de
a
face
împrumuturi.

Nici-un
avans
nu
va
putea
face
Banca
Națională
vre
unei
comune
și
nu
va
putea
cu
nici-un
preț
să
contracteze
împrumuturi
mari
așa
cum
avea
obiceiul
până
acum.

Prin
acest
mijloc,
averea
Bancii
nu
va
mai
fi
risipită
și
casa
ei
va
fi
tot-d'a-una
plină,
pentru
a
face
față
trebuințelor
comerciale.

Administrația superioară

Încă
de
mult
timp,
am
ridicat
și
noi
glasul
în
contra
cheltuelor
e-norme
de
administrație
ale
Bancii
Naționale,
care
pe
lângă
că
dă
le-furi
grase
și
cu
totul
exagerate,
mai
dă
și
tantieme
funcționarilor
ei
superiori.

Ei
bine
această
risipă
nu
va
mai
exista.

Să
vor
lua
dispozițiuni
pentru
ca
în
alta
administrație
a
Bancii
să
nu
aibă
o
așa
mare
număr
de
funcționari
superiori,
care
prin
lefurile
lor
grase,
aduc
pagube
Bancii.

Banca
Națională
nu
va
avea
de
cât
strictul
necesar
de
funcționari
superiori.

Prin
acest
mijloc,
se
va
face
o
mare
economie,
și
actionarii
Bancii
vor
câștiga
mai
mult.

Convocarea actionarilor

Dacă
statutele
vor
permite,
se
vor
convoca
de
câte
d. ministru
de
finanțe,
toți
actionarii
Bancii
Naționale,
pentru
a
li
se
pune
în
vedere
măsurile
de
reorganizare
a
Bancii.

Aceasta
se
va
face
chiar
în
contra
voinței
directorilor
Bancii
Naționale,
care
de
sigur
nu
ved
cu
ochi
buni,
proiectul
de
reorganizare
al
d-lui
Ghermani.

Alte mesuri

În
cadrul
reformelor
ce
sunt
a
se
introduce
în
administrațiunea
Bân-

cii Naționale, întră și măsurile următoare :

Schimbarea stocului Băncii din argint, în aur, ast-fel ca or cine prezentându-se la ghișeturile Băncii cu un bilet va putea să primească în schimb aur, fără ca să plătească nici un fel de agiū.

Concesiuni

D. ministru de finance, pentru ca acționari Băncii să nu fie nemulțumiți pentru restrângerea operațiunilor Băncii, ceea ce le va aduce de sigur o micșorare a veniturilor lor, va ceda 10 0/0 din cele 20 0/0 pe care Statul le percepe din venitul net al Băncii.

Prin acest mijloc, d. Ghermani crede că va obține de la acționari toate concesiunile pe care le va cere, pentru a putea săvârși reorganizarea Băncii Naționale.

Intr'un viitor articol vom da toate amănuntele proiectului d-lui Ghermani privitoare la organizarea Băncii Naționale.

P.

REVOLUȚIA FRANCEZĂ

Cu ocazia aniversării centenarului de la 1879 a revoluției franceze, Monsignorul Freppel, arhiepiscopul catolic din Angers, va publica la 5 Ianuarie o importantă broșură, ale cărei concludiuni sunt cele următoare :

Ar fi o sarcină foarte ușoară aceea de a semna un rēu fără a arăta și remedii ce se prescrie pentru a-l îndepărta.

Niște critice pur negative, afară că nu dau nici un rezultat, apoi mai au lucă și gravul inconvenient, de a părea că sunt inspirate de un sentiment de ostilitate și de defaimare. Nu acesta este scopul a-castei lucrări. Este însă adevărat, că concludiunile noastre reese chiar din tot ceea ce precedă. Cu privire la ocazia centenarului de la 1789, noi am considerat Revoluția franceză, sub diferite priviri, și în consecințele cele mai directe, pentru a arăta pe față, în ce ab's, dēnsa a condus țara; și într'o ast-fel de stare de lucrū, când totul e repus în discuțiune pentru a cinci-spre-zecea sau chiar a doua-zecea oară, de la puterile publice până la soarta celui mai modest cetățean, noi așteptăm fără sfială răspunsul ce vor bine-voi a ni-l face.

E necesar de a resume acest examen, pentru a degaja elementele soluțiunii care ne pare singură cea adevărată, singura eficace. Această soluțiune o vom formula în două cuvinte: E absolut necesar ca să se rupă odată cu revoluția, și a se relua cu înțelepciune și tărie mișcarea reformatoare de la 1789.

Cel ni se va răspunde, vechiul regim, cele trei ordine ale regatului, tot acest concert de lucruri, care exista înainte de 1789: aceste toate vreți să le refnoiți? În nici un fel. Nu mai stă în puterea noastră de a relua secolii și morții. O sută de ani au trecut de asupra, modificând cât se poate de adânc condițiunea persoanelor și a lucrurilor.

Nebun ar fi acela care ar dori să nu cu-

noască schimbările supravvenite de la o vârstă la cea-laltă.

Despre fapte e necesar vecinic de a se ține seamă; dar principiile nu trebuiesc niciodată părăsite.

I. Și mai întâiu în ordinul religios, dacă nu se dorește ca ateismul și materialismul se aducă descompozițiunea totală a societății franceze — și această lucrare nu e deja prea mult înaintată — e de toată necesitatea de a readuce aplicația doctrinelor, și a preceptelor decalogului și a evangheliei în Stat, în familie, în școală; de a reda religiunii locul său legitim manifestându-se și în actele vieții publice domestice și private; sau de nu, val de Franța, care va rămâne destinată a deveni pentru lumea întreagă cel mai groasnic exemplu al unui popor necredincios misiunii sale, atins în isvoarele chiar ale vieții morale, și căzând el însuși în gol și abis.

Asupra nici unui alt punct solștit secolului trecut, și urmașii lor de azi nu s'au răcucit mai mult și propagandei lor de nemilostenie, de asemenea funestă pentru demnitatea moravurilor noastre și pentru puterea caracterelor, se dărește starea de neputință și de discordie la care suntem reduși.

II. În ordinea politică, dupe atâtea aventuri și expediente sterile, unele ca altele, trebuie să se revină în mod franc și leal, fără săvârșire către monarhia națională, încarnată și personificată în casa Franciei, având titlurile și dreptul său într'o adopțiune perfectă și prelungită din generație în generație în timp de 8 secole, și nu numai într'un simplu vot trecător, smuls prin forța circumstanțelor, sau surprins în momente de tulburări. Monarhiul național, susceptibilă transformărilor în viitor ast-fel dupe cum a fost în trecut, când s'a putut vedea devenind succesiv feudală, absolută, temperată, monarhiul național, mai mult de cât or-cărui alt regim prin fixetatea chiar a principiului său, aparține de a da țerei și a garanta toate libertățile dorite.

Nu, temperamentul unui popor cum și al unui individ nu se pot lesne schimba. Nu, nu e posibilitate de a smulge din corpul unei națiuni un organ esențial fără de a-l lăsa de moarte.

Pentru a menține o societate, în condițiunile normale ale puterii și a vieții sale, este necesar înainte de toate de a conserva totul în mijlocul său; ridicată și respectată, instituția centrală, cu care și prin care un popor e născut, a trăit, a crescut, s'a dezvoltat, ne făcând de cât unul cu dānsa, și gāndind în aceasta asență alianța fecundă, printre vicisitudinile istoriei sale, garanția suverană și permanentă a mării și a unității sale.

A voi să se reorganizeze un regim stabilit și regulat în afară de acest factor indispensabil al ordinii politice, e a se mișca în zădar.

III. Restabilirea monarhiul național implică, după noi reconstituția vieții provinciale fără care or-ce reformă ar fi zadarnică.

Aceasta e una din greșelile capitale ale revoluțiunii franceze, noi am mai spus-o, de a fi suprimat aceste centre istorice și secundare care, sub numele de provincii, erau niște puteri organizate și ierarhizate.

Cu aboliția vamelor la interior, după cum o cerea cu dreptate textul de la 1789, unitatea națională, din punctul de vedere politic, nu ar fi suferit, prin conservarea provinciilor. Ce a rezultat, din contra, prin supresiunea lor?

A rezultat ca toată mișcarea politică a fost concentrată la Paris, și că Franța întregă a rămas la discreția capitalei.

Ca un soldat fericit să smulgă puterea, or ca o mișcare de stradă triumfătoare să puie guvernul în stare de inerție restul Franciei e silit a suferi legea învingătorului or-care ar fi el, fără de a putea oferi o rezistență serioasă în adunări provinciale puternic constituite.

Acțiunea origina tutulor revoluțiunilor noastre, și dacă nu se aduce nici un remediu, nici un regim nu va fi durabil.

Această reformă e oare grea de executat? Nu, de sigur că nu. Deja s'a refăcut o schiță din vechile provincii, în curțile de Apel, în Academii, și mai de curând încă în cercurile marilor comandamente militare.

Să se adauge state provinciale, pentru a precumpăni acțiunea unui parlament unic, unde totul depinde de o majoritate schimbătoare; și vom avea o garanție sigură contra surpriselor tot-d-a-una cu puțință.

IV. În materie de învățământ trebuie ca Statul să revie la adevăratul rol, care e un rol de ocrotire, de supraveghiere și de încurajare, iar nu cum e astăzi, când se caută a usurpa o funcțiune de învățământ și educație care nu intră în competența sa.

Universități regionale, autonome și independente de Stat guvernându-se prin ele însuși, cu programele și cu metodele lor; fără a avea se aștepte cuvântul de ordine eșite din birourile unui ministru, și putând ast-fel să reducă viața intelectuală și științifică în centrurile provinciale, acolo unde asta-zī e cu desăvârșire slăbită pentru a nu zice că nu există de loc.

Școli primare adevărat comunale unde părinții de familie prin organul consiliilor municipale, se poată avea ceva de zezut sau de zis, pentru alegerea dascălilor și a caracterului învățământului: iată libertăți folositoare în înțeleșul chiar al științei, în profilul culturii religioase intelectuale și morale a țerei.

V. În ordinea civilă, dacă se voește a se opri dispozițiunea Franciei, ruina agriculturii, a comerțului și a industriei, e de absoluta necesitate de a reveni asupra legilor succesoriale, inspirate de Revoluția franceză prin idel egalitare până la exces.

Partagiul forțat al bunurilor, la deschiderea fieșii-cărei moșteniri, nu e numai o atingere profundă la libertatea de a testa, dar lucă o eroare economică a căror consecuențe ar sfârși prin a deveni mortale pentru prosperitatea țerei.

VI. În ordinea socială, libertatea lucrului, cheamă în ajutorul său ca corectiv, și ca complement, libertatea asociațiunii, contrariu doctrinelor lui Turgot și a Revoluțiunii franceze.

Corporația liberă și voluntară, între oamenii de aceeași bresle, lucrători și patroni, fără monopoluri nici privilegii este singurul mijloc eficace și practic pentru a scapa de individualismul și socialismul, de asemenea conștinți, de și sub diverse titluri, în teoriile economice și sociale ale secolului trecut.

VII. De militarismul, născut din revoluția franceză, nu mai avem nimic de zis. Nici o reformă nu e putincioasă în circumstanțele actuale.

Cât timp Germania va deține pe nedrept Alsacia și Lorena, flagelul armamentelor universale va rămâne deslănțuit pe întreaga Europă.

Numai când reparația va fi dată, atunci numai se va putea intra în adevăratele principii a apărării statelor, și desarmarea pe o scară întinsă se va impune popoarelor pentru cel mai mare bine, și pentru onoarea civilizației creștine.

Noi, n'am spus totul, dar credem că am spus esențialul.

Este dar o reacție contra mișcării revo-

luționare din 1789, cea ce propuneți? ni se va spune.

— Da, fără nici o îndoială, căci salutului Franciei nu se poate obține de cât cu acest preț. O reacție profundă și viguroasă; reacția bunului simț contra utopiei, reacția realității contra visurilor și a ficțiunilor reacția experienței contra unei urmări de decepțiuni lamentabile, reacția principiilor contra absenței de or-ce doctrină, reacția dreptului hereditar și național contra usurpațiunii forței, reacția creștinismului contra atheiștilor și materialiştilor, reacția unei țeri care vrea să trăiască contra cauzelor de slăbire care ar sfârși prin a o ucide.

Dacă nenorocirile prezentului și amenințările viitorului ar putea să aibă acest rezultat, va trebui să bine-cuvântăm pe Dumnezeu și se mulțumim oamenilor.

Pentru mine nu există o altă formulă de scapare de cât aceasta :

A rupe cu ideile revoluționare pentru a relua fără esitație și în mod ferm, mișcarea reformatoare de la 1789.

Țineam se o spus sus și tare, în ceasul de față, pentru binele religiunii și în interesul țerei mele, fără a me lăsa și o pri de nici o altă considerație, căci nu'mt cunosc în inimă de cât două pasiuni: amorul Bisericii și amorul Franței.

Monsignorul Freppel.

Paris, 4 Ianuarie 1889.

INFORMATIUNI

D. general Manu a supus unui nou examen întreg proiectul de fortificare a țării în scop d'a să introducă modificări în părțile defectoase și d'a reduce la minimum posibil cheltuielile ce vor pricinui fortificațiile.

Când această lucrare va fi sfârșită, d. general Manu va expune franc și leal Camerilor spre ce cheltuieli putem fi țărâți.

Budgetele tuturor ministerelor au fost depuse la ministerul de finance spre înarticulare la bugetul general al Statului.

D. Ghermani a și început să le examineze ca ast fel să se poată stabili în mod definitiv bugetul de cheltuieli și venituri.

D. Alexandru Marghiloman, ministru de lucrări publice, a primit erii pe d-nii Weissel și de Kunnelt delegații societății Lemberg-Cernăuți-Iasi.

D. G. Duca, directorul general al căilor ferate române, a asistat la prima conferință ce s'a ținut erii la minister.

Negocierile pentru a se ajunge la regularea tutulor diferendelor existente între Stat și sus-zisa companie vor urma, chiar și în timpul sărbătorilor, pentru că ast fel, până la re deschiderea Corpurilor legiuitoare totul se fie terminat.

Balul din anul acesta la palat va fi splendid. Peste 2,000 de invitații au fost deja trimise.

La 15 Ianuarie va avea loc al 2-lea mare bal al Curței.

La acest bal nu vor lua parte de cât Corpul diplomatic, înalții demnitari ai Statului, militari superiori și membrii Corpurilor legiuitoare.

Eri a luat vacanțe școala națională de poduri și șosele.

Din cauza viscolului linia Călărași este cu desăvârșire întreruptă.

D-nii Radoiū și Maca au declarat erii, că nu primesc transferările ce li s'a făcut și că vor demisiona din magistratură.

Mișcarea făcută în magistratură de d. Vernescu a făcut cea mai bună impresie. Mai cu seamă la Craiova numirea d. lui Stănescu în postul de prim președinte de Curte a mulțumit opinia publică.

O nouă mișcare care se curețe și tribunalele și Curțile din țară este ceruta de toată lumea, afară de colectivități bine înțelese.

Aflăm că este vorba că d-na Paulina Luca, vestită cântăreață, se vie în București cu o trupă de operă pentru a da câte-va reprezentațiuni. De asemenea este vorba de o altă trupă de operă care ar veni din Rusia.

Credem că comitetul Statului n'ar face rēu să fie mai conciliant și să nu departeze prin niște exigențe bănești prea mari singura plăcere intelectuală publică ce avem în anul acesta.

O expozițiune de Belle-Arte s'a deschis în palatul noului Ateneu. Expozițiunea este deschisă în toate zilele de la 10 dimineață până la 5 dupe amiază. Prețul intrării 1 leu iar Dumnicile 50 bani și Joile 2 lei.

Direcțiunea generală a telegrafelor și poștelor face cunoscut următoarele :

«Persoanele cari primesc scrisori sau jurnale întirziate și cele cari au motive legitime de plângeri contra modul de executare serviciului telegrafo-postal, sunt rugate a adresa tot-d'a reclamațiunile lor d'a dreptul directorului general al poștelor și telegrafelor, și să le însoțească de plicul scrisorii sau banda ziarului întărziat.

«Aceste reclamațiuni n'au trebuință să fie înaintate în plicuri francate, ci în plicuri simple, fiind că direcțiunea le consideră și le va primi ca elemente proprii a înlesni controlul și a îmbunătăți funcțiunea regulată a serviciului.

D. Constantin Orman, distins elev al facultății de medicină, a susținut cu succes leza sa tratând despre Zona.

Urăm succes tēnărului doctor în spinoasa sa carieră.

DEPESI TELEGRAFICE

AGENTIA HAVAS

Londra, 4 Ianuarie. — Ziarele englezești publica corespondența schimbată între Sir Morier și Comitele Herbert de Bismarck cu ocazia atacurilor «Gazetei de Colonia» care a acusat pe Sir Morier de a fi destăinuit lui Bazaine mișcările armatei germane.

Sir Morier protestează cu voicune și arată o scrisoare a lui Bazaine, cu data de 8 August, care scrie desmint' într'un mod formal cuvintele atribuite diplomatului englez.

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

(73)

WALTER SCOTT

LOGODIȚI

SAU

CONETABILUL DE CHESTER

XXI.

(Urmare)

Crede-mă, Milord, adause cinstitul flamand, vândând că cuvintele lui atingea pe conetabil, stă la d ta acasă și părerea unui om neînvețat să facă o dată să și schimbe gândul un om luminat, care, iartă-mă c'o spun, a luat o hotărâre fără a socoti dacă e înțeleptă sau ba. Rămâi la moștele d tale, cărmuește-ți vasalii d tale, ocrotește d-ta însuși pe fidașii d tale. Numai d-ta ai dreptul să ceri de la dinsa amor și ascultare; și, fără a cauta să ghicesc cea ce va face dacă va fi despărțită de d-ta, stnt sigur că, sub ochii d-tale va îndeplini toate datorile de soție credincioasă și iubitoare.

— Dar sfântul mormint? zise Hugues de Lacy suspinând; căci recunoștea înțelepciunea acestei păreri, cu toate că împrejurările îl împedecă de a o urma.

— Acei care au perdut sfântul mormint să caute a-l redobândi, Milord, răspuse Wilkin. Apoi, dacă Latin și Grecii aceia, cum le zice, nu sunt mai de treaba de cât să spună, puțin ne pasă dacă ei sau păgânii vor stăpâni țara care a costat pe Europa atât sfinge și atâția bani.

— Pe legea mea! zise conetabilul, e bun simț în cea ce zici, dar te sfătuiesc să nu mai spui așa ce-va, căci te ar lua drept un eretic sau un ovrel. Cât despre mine m'am jurat, m'am dat cuvintul, și nu mai pot să'mi arunc ochii tu urmă; nu'mi mai înrămâne dar de cât să vedă cui aș putea încredința această însărcinare însămnată, de vreme ce înțelepciunea d-tale nu te lăsa să o iei asupra d-tale și, mărturisesc, nu fără oare-care aparență de dreptate.

— Pe nimeni n'ai putea mai încrede și mai onorabil să'i alegi pentru o treabă care cere atâtea încredere de cât pe un neam de aproape care se fie vrednit dedănsa; și cu toate aceste ași voi să n'o ai de dat nimănu.

— Dacă prin un neam de aproape înțelept pe Randal de Lacy, eu îți zic cură că nu'l cred de loc demn de încrederea mea.

— Nu de el voi să'i vorbesc, Milord, de un altul care îți e mai aproape

prin sânge, și care, dacă nu mă înșel foarte, îți este și mai scump; mă gândisem la nepotul d-tale Damian de Lacy.

Conetabilul tresări par-că l'ar fi mușcat o vespie; dar își veni îndată în fire, și zise cu un sânge rece silit :

— Damian trebuia să meargă în locul meu în Palestina; să vede că a-cuma eu trebuie să mă duc în locul lui, căci de la boala lui din urmă doctorii s'au schimbat cu totul părerea; ei zic că acum i-ar face rēu căldura pe cât bine i-ar fi putut face mai înainte. Dar învățații noștri doctori, ca învățații noștri preoți, trebuie să aibă tot-d'a-una dreptate, or-cât li să schimbe părerea, și noi bieții mireni nu putem fi de cât greșiți; adevărat că pot să mă bizui pe Damian ca toată încrederea; dar e tiner, Flammoek, foarte tiner, și în această privință prea seamănă cu cea care ar fi încredințată grijelor sale.

— Atunci Milord, ț'o mai spun, rămâi acasă, și fi d-ta însuși ocrotitorul acelei la care îți încrede atât de mult.

— Îți mai spun și eu încodată că nu se poate; am făcut un demers pe care'l priveam ca o mare datorie; poate e o mare greșală, dar nu mai e cu puțință să'o îndrept.

— El bine! bizue-te pe nepotul d-tale, Milord, e cinstit și credincios, și mai bine se te încrezi într'un leu tiner de cât într'un lup bătrân; poate să greșască, dar nici-o dată nu va face rēul cu voință.

— Ai dreptate, Flammoek; și poate

ar trebui să mă căiesc că nu ț'am cerut mai curând sfatul, de și e dat așa pe față. Dar cea ce s'a petrecut între noi se înrămâie tainic; și gândeste la ceea ce ț'ar putea folosi mai mult de cât o convorbire asupra treburilor mele.

— E o socoteală care va fi lesne de regulat, Milord, căci n'am venit aici de cât pentru a cere sprijinul d-tale, pentru a dobândi o lărgire a drepturilor stabilimentului ce noi flamanzii am făcut pe graniță.

— Veți căpăta tot ce veți cere, dacă n'a fi ce-va din cale afară, răspuse conetabilul.

Cinstitul flamand, care n'avea ca însușire bună de căpetenie o mare modestie, fă grăbi a'i spune în cele mai mici amănunte ce dorinți avea. De mult voise să și le implinească, dar în zădar; această întrevedere era mijlocul de a isbuti.

Conetabilul ne voind să întârzie a îndeplini hotărârea ce luase, se duse îndată la nepotul său, care află, spre marea lui mirare, că locul unde era să'l trimită să schimbase. Unchiul său îi vorbi de plecarea lui grăbită, de boala lui Damian, și de nevoia de a da un ocrotitor lui lady Evelina, ca de cuvintele care'l hotărâu să'l lase în îngitiera spre a'l reprezenta în timpul lipsel lui, să vegheze asupra drepturilor și intereselor casei De Lacy, și mai cu seamă să ocrotească pe tineră și frumoasa logodnică pe care unchiul său era silit a o părăsi pe mai mulți ani.

Damian era încă în pat când con-

tabilul îi spuse de schimbarea ce se întâmplase în planurile sale.

Poate aceasta nu'l supăra, căci în asemenea stare l'era mai lesne să ascundă ochilor unchiului său emoțiunea ce nu se putea împede de a simți. Cu toate aceste conetabilul, cu grăba unui om care dorește a sfârși cât mai curând tot ce are de spus asupra unui lucru desplăcut, îi povești pe scurt toate măsurile ce avea să ia pentru ca nepotul său să și poată îndeplini cum să cuvine însărcinările însămnate ce i să încredințau.

Damian îl ascultă ca un glas pe care l'ar auzi în vis, și pe care nu'l putea întrerupe, de și ce-va l' spunea în sufletul lui că înțelepciunea și cinstea ar fi cerut ca să spue mai multe unchiului său asupra schimbării dispozițiunilor sale.

El cercă cu toate aceste să rostosească câte-va cuvinte când conetabilul sfârși de vorbit; dar cu un accent prea slab ca să sdruncina o hotărâre atât de tare pe cât era de priptă într'un om care nu o are obișnuit a vorbi înainta de a se fi gândit bine, nici de a și schimba vro-dată hotărârea, dnpe ce o luase.

(Va urma)

In consecință acesta din urmă a cerut Comitetul Herbert de Bismarck să desminț această calomnia în «Gazeta Germaniei de Nord».

Comitele Herbert de Bismarck a răspuns că coprinul și tonul scrisoarea lui Sir Morier nu permit să dea urmare cererilor sale imitatoare.

«Daily Telegraph» declară că întreaga Engleterre a actualitate insultată în persoana lui Sir Morier.

Celelalte ziare englezești vorbesc în același sens.

CURTEA CU JURATI

Rescoala din Lipia Bojdani

Sedința de la 23 Decembrie

Sedința se deschide la orele 12 sub președinția d-lui Ciresseanu, asistat de dd. Voreas și Algiu.

Fotoliul ministerial public este ocupat de d. procuror-general Burada, asistat de d-nu prim-procuror Sfetesu.

Apărarea este susținută de avocații Fleva, C. Mille și C. Disescu.

Comisiunea juraților se compune din dd. Biciola, Ionescu Dumitrie, Ciulea, Spiridon, Georgescu P., T. Brătianu, M. Marinescu, Bedris Garabet, Nae Ionescu, Fortunatu C., D. Dumitriu, Potescu N., Pănu N.

Se dă citire actului de acuzație din care reiese că acușatul sunt dați judecâți pentru furt și devastări prin rebeliune.

Actul de acușatie

Se dă citire actului de acușatie din care rezultă că preveniți în număr de 25 sunt dați judecâți pentru că în ziua de 31 Martie intruniri în cetate au devastat cârciuma lui Nicolae Filip, caruia i-au furat suma de 7,000 lei.

De aci pleacă la casa arendașului T. Filitis înarmați cu ciomege, încep să spargă giurmulire, sfărâma totul în modul cel mai barbar. Sparg magazia de porumb pe care l'impărtătoare el. De aci trec la Fundu, sparg casa administratorului Pavel Anghelini, darăma ferestrele, mobile, strică un cufer din care fură 1400 lei.

De aci merg la monastirea Căldărșani și sparg casa parintelui Gherasim. De aci merg în Stubeiu unde devastăză cârciumile d-lui Georgescu, bând-u-i tot vinul. Apoi în ziua de 1 Aprilie, au distrus cârciumile comercianților Ioa Ionescu din Turbași, Vasile N. Cojocaru din Fundu, Niță Sotir din Bojdani și Stan Gheorghe din Lipia. La aceștia bea vinul, parte l'varsa, sfărâma ferestrele și distrug marfa. A doua zi preveniți merg cu carele pe la magaziile devastate și încarcă produse, ducând fie-care câte putea.

Se procedează la ascultarea acușărilor.

Nicolae Beocianu. Declară ca totul alt-vece ca la instrucție, S'au dus la T. Filitis ca să cercă pământuri și porumb. Nu l'au găsit acasă, după spargerea giurmulirilor s'au dus la d. Iancu Petrescu unde au spart asemenea giurmulire. Acușatul cu încă câți-va oameni s'au dus la comuna Fundu și au spart casa d-lui Anghelidi prăpăduindu-i tot și furându-i 2.200 fr. Restul cetei s'au dus la Mănaștirea Căldărșani unde au căutat să găsească pe ciocoi. Din depunere rezultă că acușatul era din capi.

Iorgu Georgescu. Se plânge contra al rendășului ca e foarte asupritor. Nu voeste să le dea pământ de cultivat de cât plătiind 40 lei de pogon, jumătate bani înainte. Asemenea adaogă că nu pot să treacă pe o altă moșie căci trebuie să treacă peste un pod, făcut de Stat peste apa Snagovului și pentru care proprietarul le ia 1 fr. de trecere. Am reclamat de mai multe ori, însă n'au voit să ne dea dreptate nimeni de aceea am găsit de cuviniță să ne sculam. Acușatul a mai fost dat judecâți și condamnat 6 luni de zile închisoare corecțională pentru fals în acte comerciale.

Bălăceanu. Arată cum că Nicolae Filip hangiu împreună cu arendașii numeai primarul și notarul după cum voia el, bătând pe săteni care nu voia să voteze așa cum le plăcea d-lor. Nu e adevărat că au furat banii lui Filip Nicolae. La Iancu Georgescu au devastat pentru că se purta rău cu el, le prindea vitele și nu le înșpoia de cât după ce plătea câte 50 bani de cnp.

Gheorghe Dim. Turlo. Neagă că mergea în capul cetei purtând un steag. M'am dus numai la Fundu însoțit de toată lumea. Neagă că a furat banii lui Filip.

Gheorghe Dinu (Cârnu). N'a fost nicăeri, n'a făcut nimic.

Barză Ioan. Au venit oamenii la el și l'au silit să dea adunarea cu goarna. El s'a supus și a adunat peste 1000 oameni.

A fost numai la Toma Filitis dar n'a făcut alt-vece nimic de cât când ceilalți spărgeau el cînta cu goarna.

Stoica Alexandrescu. Au venit 3 cătune peste noi și ne-au luat cu sula. Ne am dus toți și unde a spart unul, spărgeau toți, mai de frică, mai de voe, că de nu făceau toți, le băteau de te omorau.

Petre Lazăr. S'a dus și el cu tot satul la Filip ca să l'ia să meargă la Primărie să le citească ordinul de porumb din București. L'au luat pe Filip dar lui nu l'au făcut nimic, s'au dus cu el la Primărie unde negăsind pe primar nici pe notar s'au dus la curte să l'caute și oamenii auzind că este acuns acolo au spart geamurile. Nu știe dacă oamenii au furat și au spart casa lui Nicolae Filip. Adaogă că Iancu Georgescu l'alegă și l'a bătut și l'a luat tot ovăzul că l'avea acasă zicând că l'a furat de la d-lui.

Siroe Dumitru. N'am fost nicăeri.

Președintele. La instrucție a declarat că a fost și tu și că a spart și tu cu ceilalți?

Acușatul. PĂI vezi, atunci n'am știut ce spun.

Din depoziția acestuia reiese că acușărilor pretutindeni dedea fuga întâi la vin și la țuică.

Petre Sin Petre Bacian, Petriche H. e. Gheorghe Panait, Petriche Stan, Mihail Serban Ghiulea, Ilie Bodoiannu, n'au făcut alt-vece de cât ceea ce a făcut tot satul. Arată cum că de săracie și din cauza d-lui Georgescu s'au sculat.

Tudorache Dumitru. Arată cum că a luat numai câte-va bani de porumb și o pușcă alt-vece nimic. Am spart eu geamuri pentru că așa era obiceiul.

Achim Ioan. S'a dus și el cu toată lumea la monastirea. Nu știe dacă s'a spart casa călugărilor, din cauza că era multă lume. De la Căldărșani s'a dus la Șitabel unde privea cum bea oamenii vin. El nu a baut căci nu bea de cât țuică.

Vasile Oprea Ungureanu. A auzit și el că a venit un ordin de porumb și de aceea s'a dus la primărie căci nu avea ce să mai manânce.

D. Fleva roagă Curtea să întrebe pe acușatul dacă au fost maltratați de autorități dupe ce l'au arestat.

Președintele întreabă pe fie-care acușat în parte. Fie-care acușat arată cum că armata l'a bătut cumplit pe toți. Unul zice că a fost bătut și l'a rupt coasta, lucru ce nu poate adevărit. Altul că a fost maltratat cu apă. În fine toți au fost bătuti, nici unul n'a scăpat.

Se suspendă ședința pentru 10 minute.

La redeschiderea ședinței se dă ascultare părții civile.

Vasile Ionita consilier

Arată pe Vasile Oprea care l'a bătut ca să l'dea ordinul de porumb din București.

Pavel Anghelini

Arată cum i s'a distrus toată averea și cere despăgubiri civile 3500 fr. sumă echivalentă cu pierderile ce a suferit.

Se procedează la ascultarea martorilor.

Dumitru Constantin

Era vizitiul lui N. Filip pe timpul revoltelor. Când au venit oamenii la prăvălia lui Filip el s'a ascuns în pod de frică. Nu știe dacă au bătut sau nu pe N. Filip.

Filip Stoica

Arată cum că acușatul Achin a venit la el și l'a zis: hai cu mine că am să l'apui ceva. El n'a vrut să se ducă dar acesta l'a zis, lasă că știu eu că ești roșior, să l'ca și are să vie bătașii care să l' spargă casa. Nu a voit să se ducă, însă mai târziu a venit o ceată de oameni împreună cu Achim, l'au spart giurmulire și l'au bătut. Arată asemenea pe Petre Birac, Ghiulea și încă câți-va din acușăți care l'au bătut. Alt-vece nu mai știe, căci dupe bataie a zăcut toată săptămâna.

D. Mille. S'au spus martorii dacă la instrucție a venit cu cheltuiala d-lui Georgescu?

Martorul. Da, mai a plătit drumul căci atunci n'avea bani.

D. Fleva. Al spus sau te-ai plâns undeva ca ai fost bătut?

Martorul. Da, la judecătorul de instrucție.

Paun Dumitru

Martorul spune cum că a auzit pe Curcan zicând la vre o 8 oameni, hai-deci mă că ne așteaptă maciucași în Bogdani. Arată că a văzut cum duceau oamenii în ghionturi pe N. Filip la primărie. A fost și el închis la manej însă pe urmă a fost pus în libertate. Am fost și eu cu ei dar de frică, căci auzeam că cara nu merge cu ei le sparge cnsa.

Președintele. Cine conducea pe oameni la Căldărșani?

Martorul. De d-le, dacă știam că o să mă întrebe cine va asta, mă uitam și știam, dar așa nu știu căi erau mulți.

Președintele. La Căldărșani cine striga să traiscă feciorul lui Cuza?

Martorul. Toată lumea d-le președinte nu striga de cât aceasta.

Un incident

D. apărător Mille, roagă curtea să pue în vedere d. lui Procuror că întrebările trebuiesc făcute prin d. președinte iar nici de cum direct martorulul.

D. procuror. Nu permit controlul nimeniua, citiți mai întâi procedura penală unde veți vedea că numai dv. ca apărătorii sunteți supuși acestor formalități.

Incidentul se încheie.

D. Fleva. Ce învoeli au sătenii cu d. Georgescu?

Mart. Grău din 3 una și care are 4 pogoaane unu desăvârșit.

D. Fleva. Ce alte învoeli mai au?

Mart. 3 zile cu caru și 2 cu mâniile.

D. Fleva. Ce știe martorul în privința podișcel? Cât se plătește ca să o treci?

Mart. Este o podișcel pe vase a d. lui Georgescu și cine trece pe ea sfărâplă, dar cine să întoarcă trebuie să dea 20 bani de jug.

D. Mille. Cât plătesc sătenii erbăritu?

Mart. Pentru vitele marți 26 fr. 70 bani perchea iar cele mici 16 fr.

D. Fleva. S'au găsit ceva zăloge la arendaș când s'au făcut rescoala?

Mart. Am auzit că s'a găsit o împingă a unu om pe care la găsit furând peste.

D. Fleva. Au fost oameni în lipsă de porumb în anul acela?

Mart. Da era o mare lipsă și n'aveam de unde să cerem.

Parintele Procople

Nu știe de cât că a venit multă lume la monastire și au spart casa parintelui Gherasim și au căutat prin arhondarie să găsească vre un proprietar sau arendaș. Nu știe însă din ce cauză l'căuță.

Iancu Banica

L'au bătut oamenii zicând că e înscris la roși. Cum a scăpat din bătaie a dat fuga și s'a ascuns în padure de unde nu s'a întors de cât când a auzit că a venit miliția.

D. procuror renunță a se mai asculta restul martorilor.

Se dă ascultare martorilor apărători.

Nicolae Filip Rogojnaru

Nu are nici o cunoștință de revoltă căci pe acel timp era angajat la lucru în comuna Nelezești.

D. Mille. Știe martorul că venise un ordin de porumb la primărie?

Mart. Da, a auzit și el.

D. Mille. S'a auzit prin comună că primarul cu d. Georgescu a ascuns acest ordin forțând ast-fel pe oamenii a lua porumb de la d-lui?

Mart. Așa se zicea.

D. Mille. Ce învoeli aveți?

Mart. Avem la patru pogoaane un pogon complet, 2 din 5, 1 nap. vita la erbarit, 5 oca de fasole și 3 gaini dișmă. În padurea de stat, avem însă 6 lei de vita. Matapot însă 2 zile cu caru și 2 cu mâniile.

Gheorghe Vasile Cenuse

Când s'a întâmplat faptul era bolnav. Au venit niște baeți și la el să l'ia dar nu s'a putut duce. Nu știe însă cine au fost acei baeți. Arată cum că d-nu Georgescu e foarte rău ca dacă prinde vre-o vită prin ražoarele d-lui le globește. Nu știe dacă d-nu Georgescu a luat zăloge de la vre un sătean.

Nicolae Baciu

Trăia rău cu arendașul din cauza învoelilor care erau foarte grele. Nu s'a amestecat de loc în politică (iliritate) din cauza bătăneții.

Mai depun și alți martori însă fără nici o importanță.

Ședința se suspendă pentru 10 minute. La redeschiderea se da cuvintul d. lui prim-procuror Sfetesu.

D. prim-procuror Sfetesu, arată cum Nicolae Filip, omul care tot d'a-una a ajutat pe resculați împrumutându-le bani sau dându-le marfă din prăvălie pe datorie a fost jefuit și redus în cea mai deplorabilă stare.

Dar nu numai acest Filip a suferit, dar însuși notarul caruia l'au scos toate din casă și le au aruncat în noroi. Au bătut asemenea pe primarul și pe nevasta primarului pe care l'au găsit în Gruia, la postul lui nu după cum făcea adinvoare cas onor. Apărare ca primarul fugise din Lipia. A plecat d'a să se duca la postul lui iar nici de cum și-a părăsit postul. D-a termină rugând onor. comisiune a juraților a da un verdict de condamnare.

D. apărător Disescu. Faptele ast-fel cum se arată, ne constatăndu-se de loc, trebuie să se considere de dv. ca un delict politic. El au comis un delict de distrugere și dacă numai unu ar fi comis acest delict iar condus la o mică închisoare corecțională dar, pentru că s'au grupat în ceată d. procuror ve cere cond. aspra prin urmare la reclusiune. Combate această cerere a d-lui procuror pe motiv că n'a stabilit nimic în persoana acestor acușăți și prin urmare cere achitarea.

D. procuror gen. Burada. Răspunzând, combate argumentele aduse de d. Disescu pentru apărare. Adaogă că acușății de față n'au făcut această mișcare de frică ci din buna voință și termină cerând un verdict de condamnare.

D. C. Mille Atacă cu cea mai mare înverșunare pe d. Georgescu arendașul moșiei, zicând că d-lui e unul din autorii morali ai acestei rescoale. Deci nu acești nenorociți trebuiesc pedepsiți ci nu săgeata care fuge și în drum l'omora ci arcul care trimete această săgeată, este vinovat. Astăzi nu vîi să ve rog a erta ci pentru că am ferma convingere că sunt nevinovați, vîi să ve rog a face dreptate.

D. Fleva. În acele momente totul era în o stare anormală. Chiar autoritatea s'a revoltat contra ei însăși; pentru aceasta dă exemplu pe primar care a luat parte cu tot satul la devastare. Asemenea adaogă că nu crede ca cererea părții civile să fie basată de oare ce dacă ar fi așa am vedea pe unu că ar veni înainte dv. să ve reclame pierderile suferite. Nu vedem pe nimeni. Mai mult: unde e Nicolae Filip acela care se plânge că a suferit o pagubă de 50,000 fr. de ce nu vine să l' reclame dreptul. El bine să ve spu eu. S'a gândit nenorocitul un o oment ca poate va câștiga ceva plîngându-se, dar mai târziu gândindu-se că nu poate să ia nimic de oare ce n'a pierdut nimic, s'a decis nu numai a nu insista dar nici măcar a se mai prezenta aci înaintea dv.

Susține că acușății au fost bătuti de autoritate și termină rugând onor. comisiune a juraților a da un verdict de achitare.

D. președinte declară desbaterile închise și face obșnuitul resumat.

La orele 10 p. m. comisiunea juraților intră în camera de deliberare.

VERDICTUL

După o deliberare de 1 oră comisiunea juraților pronunță un verdict negativ.

Prin urmare sătenii sunt achitați.

DIN DISTRICTE

IASI

Ancheta asupra rescoalei din Sipote.

Cei patru locuitori de la Șipot, zice **Fulgerul** acușăți de primarul acelei comune pentru rebeliune, fiind din nou arestați și trimiși înaintea judecătorului de instrucție, acesta l'a pus în libertate, ne găsind contra lor cas de urmarire.

Pe de altă parte, d. Leon Negruzzi, prefectul județului, încredințându-se că s'au fost indus în eroare asupra pretinsei rescoale din comuna Șipotele, a ordonat subprefecților Victor Fara și Veniamin Kostache să ancheteze lucrurile la fața locului

TEUCU

Ajutor pentru scolari saraci

Proces-Verbal.

În urma inițiativei luate de d. Prefect al jud. Tecuci, de a se da un bal, cu profitul căruia să se îmbrace elevii lipsiți de mijloace, acest bal a și avut loc în seara de 17 a curentei în localul școlii de fete No. 1, sub patronajul d-lor profesori din Tecuci.

Comisiunea menită a aduce la îndeplinire scopul de mai sus, și care se compune din d. Prefect, d. Primar al orașului Tecuci; d-nele directoare ale școlilor de fete No. 1 și 2 și d. director al Gimnasiunului, a luat în cercetare rețeta balului și s'a constatat că produsul net a fost de 1334 lei, din care scăzându-se cheltuielile în sumă de 159 lei, rămâne beneficiu net suma de 1175 lei.

Comisiunea lutoad act de aceasta, dispune a se forma liste de elevi sermani, care urmează a fi îmbrăcați.

Cu această ocaziune exprimă mulțumirile sale d-nelor și d-lor profesori care au pus toate silințele în executarea acestor opere.

De cele ce preced s'a redijat prezentul proces-verbal.

Prefect, **P. Barozzi.**

Primar, **G. Nicolau, N. Manolescu, I. Masere, Zoé Lascarov.**

ULTIME INFORMAȚIUNI

Aflăm că se proiectează căsătoria prințului Ferdinand de Hohenzollern. moștenitorul tronului, cu o prințesă aparținând uneia din familiile domnitoare din Europa.

Căsătoria se va face probabil în luna lui Iunie, însă nu în București de oare ce palatul nostru n'ar fi suficient pentru a primi toate capetele încoronate care vor trebui să fie față la această căsătorie.

Întât după nuntă perechia regală va veni în țară.

I. P. S. Mitropolitul primat, încunjurat de clerul catedralii mitropoliei Ungro-Vlahiei, a înfățișat azi nașterea Mântuitorului închinăciunii M. M. L. L., cari au bine-voit a reține la dejun pe I. P. S. Mitropolitul primat cu prelații suitei Sale.

Parcheatul din Sofia ar fi reușit se pue mâna pe o conspirație contra principelui Ferdinand. Lucrul se ține absolut secret.

Printre autorii acelei conspirații sunt doi preoți și doi Bulgari supuși serbi.

Nici-o altă urmare nu s'a dat acestei afaceri, de cât, că aceste patru persoane au fost expulstate eri din Bulgaria. Numele celor doi supuși serbi e Ivanciu Petrovici, și Gabor Stupeici.

Pe când era ministru al lucrărilor publice, printul Stirbey a făcut, sub formă de referat către consiliul de ministri, o însemnată lucrare asupra stării liniilor noastre ferate și a șoselelor noastre. Prințul Stirbey prevede lucrările ce ar trebui să se facă pentru a se completa rețeaua căilor noastre de comunicațiune.

Această lucrare constituie un plan complex de mari lucrări publice, care s'ar putea executa în 10 ani.

Vom publica acest referat în cele două numere viitoare ale ziarului nostru.

La 1 Ianuarie 1889 «Gazeta Transilvaniei» intră în al 53 lea an al existenței sale.

Urăm viață lungă confrăților de peste munți.

Azi dimineață la 10 ore era să fie duelul între dd. Victor Leca și sublocotenent Holban, în manegiul Blaramberg.

D. procuror Boldur-Voinescu aflând aceasta s'a transportat la fața locului pentru a împiedica duelul. Adversarii și cu martorii s'au dus atunci la Manegiul de la Malmeson,

unde a avut loc duelul. care s'a sfârșit prin rănirea d-lui Leca.

Procesul verbal d-serie iupta în termenii următori:

Pase au fost șapte. La a șasea pasă, d. sublocotenent Holban a fost ușor atins la mâna dreaptă. Lupta a continuat. La a șaptea pasă d. sublocotenent Holban prin o lovitură de cap parată de d. Leca cu mâna rotunjită înăuntru, a fost lovit la mâna dreaptă cea ce a cauzat o tăetura la adâncimea de trei m. m. la trei degete a mânei drepte.

Martori consultând medicul d-nu doctor Leonte, d-se a declarat că d. V. Leca se afla afară din luptă prin gravitatea loviturii precum și al părții lovite.

În urma acestei declarații lupta a încetat adversarii și au întins mâna și s'a declarat onoarea satisfăcută.

«Monitorul» de azi aduce următorul comunicat:

Unele ziare au răspândit șgomotul că guvernul ar avea intențiunea să încheie târgul de rîmători de la Turnu-Severin.

Pentru ca asemenea șvonuri neînțemeiate să nu influențeze asupra onora din comercianții cari au relațiuni cu târgul, se dă cea mai formală desmințire acestor șgomote, aducând în același timp la cunoștință atât a comercianților care aduc rîmătorii lor spre desfacere în târgul de la Turnu-Severin, cât și cumpărătorilor din țară și din străinătate, că târgul va urma ca și în trecut operațiunile sale.

Mare e numărul instituțiilor înființate cu aspirații mari de către inimii nobile, dar care au fost sugrumate de guvernul obstrucționist de tristă aducere aminte. Între ele e și **Liceul Sf. Gheorghe**, fondat în anul 1883 de citta societății noastre. În scop d'a nuna capet expatrierei și desnaționalisare copiii, ce căutau în străinătate învățatură, creștere și îngrijire mai aleasă.

Faimo sele regulamente și ordine oculte a le priceputului ministru, care a ros 4 ani de zile școlile, a avut efectul, d'a umplea de elevi și de avuții pe șefii școlilor-handari, și d'a deșerta și desorganisa școlii temeinice ca Institutetele Unite din Iași sau liceul Sf. Gheorghe din București.

O liniște de câte-va luni a fost de ajuns, ca aceste școli să rețină și să prospereze, cum s'a putut constata cu deosebire de lumea școlară asistat la examenele de la liceul Sf. Gheorghe, ce s'au ținut în cursul săptămânii.

Notăm cu plăcere, că Direcțiunea acestui liceu primește neconștient semne de încurajare și urări de prosperare.

Ea a decis între altele, pentru a da școlii o dezvoltare mai puternică, de a deschide după sărbătorii și cursul primar, dorit de mai mulți părinți, care au și început să l'înșerie copiii.

Din cauza sărbătorii Craiului, numărul nostru literar care trebuia să înăz Duminică, va apare Marti, 27 c. Cedând numeroaselor cereri ce am primit din toate părțile, am luat hotărârea se punem acest număr în vînzare atît în capitală cât și în județe.

Cronicele lui Max au esit de sub tipar și se găsesc numai la administrația ziarului nostru cu preț de 3 lei, 50 b. exemplarul.

EXPOZITIA UNIVERSALA DIN PARIS

COMITETUL NATIONAL

AVIS

Comitetul Național află cu părere de rău că atît printre industriașii din București cât și printre cei din Ploiești și alte localități unii rău voritori lipsiți de sentimente patriotice, îndeamnă pe industriași a nu se mai ocupa cu lucru pentru Expoziție sub cuvînt, ca n'ar mai fi trebuinta.

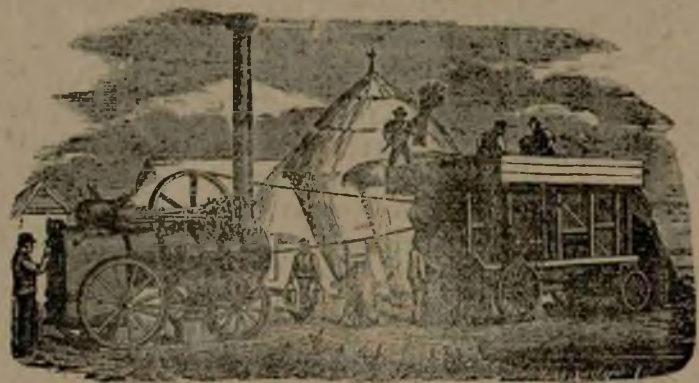
Comitetul Național în fața acestor uneltiri nedemne se grăbește a face din nou apel călduros tutulor bunilor cetățeni industriași, să nu dea ascultare unor intrigi josh

BUCURESCI

W. STAADECKER

BUCURESCI

BUROUL
Strada Smărdan, 8

DEPOUL
Str. Bibescu-Voda, 6

LOCOMOBILE SI BATOZE DE TREERAT

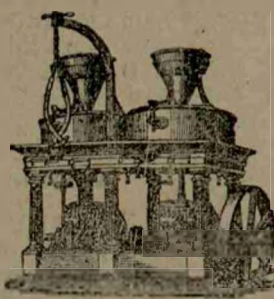
Sistemul cu 2 fusuri curbate si acel cu miscare exentrica, ambele prevazute cu noul aparat de scuturat cu furci.
Mi permit a atrage atentiunea onor. agricultori asupra noilor Locomobile si Batoze de treerat din fabrica

RUSTON PROCTOR & Co. LINCOLN

care sunt din nou perfectionate si prevazute cu noi modificari practice
Aceste masini vor fi expuse la vederea de la 1 Februarie viitor la

Depozitul meu din Strada Bibescu-Voda 6,
Cât si la Sucursala mea in Braila, Strada Bulevardul Cuza, 114.

Domnii amatori de masini Ruston Proctor sunt rugati a-mi transmite comanda d-nealor mai din vreme spre a le putea efectua la timp.

MORI SIMPLE DUBLE SI TRIPLE
pe postament de fer din fabrica

RUSTON PROCTOR

si pe postament de lemn din fabrica

CLAYTON SCHUTTLEWORTH

cu pietre frantuzesti de 36 si 42 tolori

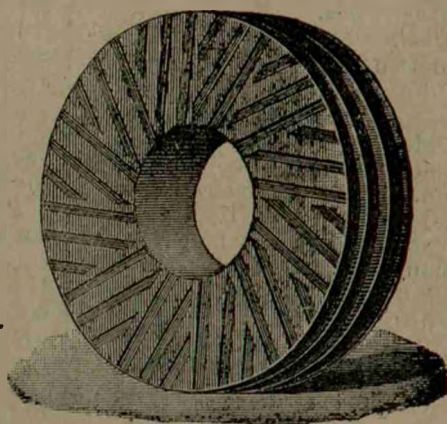
PIETRE DE MOARA FRANTUZESCI

DIN

LA FERTÉ SOUS JUNARRE

fomate din 5-6 bucăți întregi de la periferia până la mijlocie

Toate dimensiunile se gasesc în depozitul meu

W. STAADECKER

Bucuresti. — Str. Smărdan, 8

TURNATORIE DE FIER SI ALAMA

ATELIERUL MECANIC

No. 59 si 34 bis, Strada Isvor, No. 59 si 34 bis

Acest atelier fiind prevăzut de toate accesoriile cele mai bune și perfectionate va putea executa or-ce comandă de această branșă în un mod solid și prompt. Se execută și se află în depoul Atelierului mecanic:

POMPE
DE
TOATE SISTEMELE
ROBINETE

TUBURI DE FIER, TUCI SI PLUMB

TUBURI SPECIALE

PENTRU
Latrine si Scurgeri cu
accesoriile lor

CAPACE PENTRU HASNALE

SGHIABURI
DE TROTUARE

Bancii de gradina si Furnituri, instalatuni complete de
Bai si Conducte de apa

Cu stimă, KEILHUAER
Strada Isvoru No. 59

982

FONTA
ORNAMENTATA

GRILAJE

BORNE FONTANI

PILASTRI

si
CANDELABRE

LICHIANURI

DE
COBORIRI

FIGURI
PENTRU ASEZAT LA FONTINI

COLOANE PENTRU CLADIRI

CASA DE SCHIMB 613

L. M. FERMO

Strada Lipscani, No. 23

Cumpara si vinde efecte publice si face
or-ce schimb de monezi

Cursul Bucuresti

23 Decembrie 1888

	Cump.	vend.
5 0/0 Renta amortisabila	65 1/2	65 3/4
5 0/0 Renta perpetua	95	95 1/2
6 0/0 Oblig. de Stat	97 1/2	98 1/2
6 0/0 Oblig. dest. drum de fer		
7 0/0 Scris. func. rurale	104	104 1/2
5 0/0 Scris. func. rurale	94 3/4	95 7/8
7 0/0 Scris. func. urbane	104	104 1/4
6 0/0 Scris. func. urbane	100	100 1/4
5 0/0 Scris. func. urbane	92 3/4	93 1/4
Urbane 5 0/0 lasi	80 1/2	81
5 0/0 Imprumut. comun. Obliq. Casii pens. (lei 10 dob.)	84 1/2	85
Imprumutul cu premie	238	242
Actiuni bancii nation.	55	60
Actiuni "Dacia-Romania"	1020	1030
"Nationala	240	250
"Constructiuni	80	90
Argint contra aur	31 1/4	4
Fiorini austriaci	210	211
Tendinta sustinuta		

CARBUNI (LIGNIT)

din Sotina

1000 KILOGRAME ADUSE LA DOMICILIU 25 LEI

CALITATE SUPERIOARA

LEMNE DE FOC, CER SI FAG

1000 KILOGRAME LEI 26, 500 KILOGRAME LEI 13,50

ADUSE LA DOMICILIU, TAIATE SI SPARTE

Se vinde la E. Lessel, Culea Plevnei No. 193.

984

PENTRU SESONUL ACTUAL A SOSIT INCALTAMINTE DE FRANZ HULLA SI C. LETZTERGROSCHEN

LA MAGASINUL PRIMUL FONDAT IN BUCURESTI

LA ADEVARATA
Strada Selari No. 9

STEA ALBASTRA
Strada Selari No. 9

Sovon galosi, de pele, de
cauciuc pentru barbati,
dame de lei 9.75 si 9.

Cizme pentru barbati si
banci.

Bocanci Englezesti ver-
tabile pentru barbati lei
13, 12, 10.
Pentru banci 5, 6, 7, 8.

Ghete de vaca de Ver-
matia, fasonne englezesti
si chinezesti de lei 10,
11, 12.

ROGA SE NOTA BINE
STRADA SELARI N° 9
LA

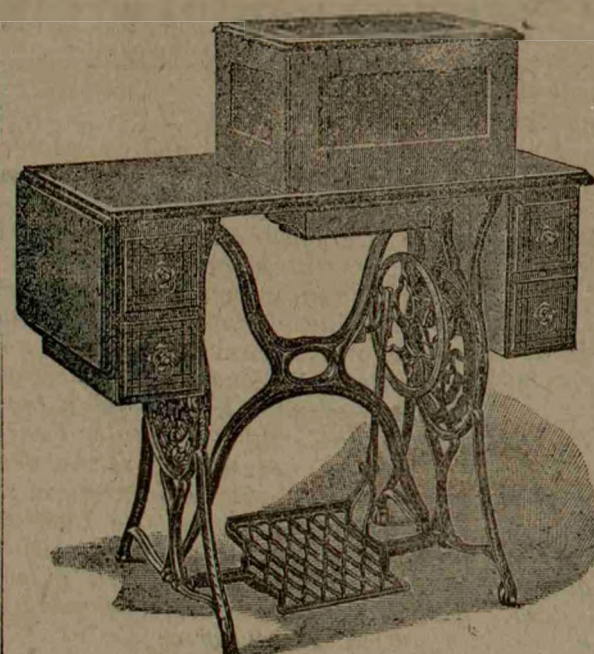

Galosi de cauciuc pen-
tru barbati, dame si copii
de lei 5.75 si 5.

ADEVARATA STEAOA ALBASTRA

1027

Cu stima, D. MESCHELSOHN

MASINELE DE CUSUT

ORIGINALALE SINGER

Sunt recunoscute ca cele mai bune masini de cusut pentru menajii precum si pentru ori ce meserie. Ele se pot mănui cu usurinta, posedă aparatele accesare cele mai perfectionate, sunt de cea mai mare durabilitate, lucrează iute și sigur, și se pot întrebuința atât pentru cele mai fine stoffe cât și pentru cele mai groase.

Mai mult de 8 milioane masine de cusut originale Singer sunt în exploatare peste 300 premii

O masina de cusut originală Singer, este cea mai folositor Instrument, de o valoare durabilă, și de aceea este

CEL MAI FOLOSITOR CADOU DE CRACIUN SI ANUL NOU

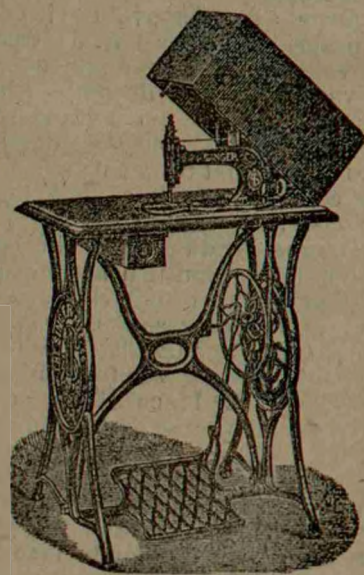
G. NEIDLINGER

Baile Eforiei -- Bucuresti

Bucuresti, -- Bulevardul Elisabeta

Sucursala in IASI, Str. Lapusneanu; GALATI, Str. Domneasca; CRAIOVA, Str. Lipscani; PLOESTI, Str. Lipscani

1046

PENTRU ZILELE DE CRACIUN DEPOSITUL FABRICEI DE CERAMICA HERMANN DIN FOCSANI

SE AFLA

IN BUCURESTI, CALEA VICTORIEI N. 50 VIS-A-VIS DE PASAGIUL ROMAN

Mare asortiment de vase si de decoratiuni pentru sa-
loane, bune pentru cadouri de Craciun.

PRECIURILE MODERATE

1097

Mă de scrisori de multumire venite
din lumea întreaga

EPILEPSIE

Boala reputata până acum fara leac.

EPILEPSIA,

Precum și toate Boalele nervoase sunt vindecate de mine cu de-
săvârșire, după un procedeu nou
în cel mai scurt termen și sub
garanție.

A se indica etatea și durata
boalei.

Remediul modul întrebuințării
etc. sunt expediate, în contra tri-
miterel sumei de 25 franci de

Chst. J. Seemann
Berlin
139, Schenhauser alle 439

AVIS IMPORTANT

Compania de Gaz din București are onoare a informa pe onor. Public ca
pentru a da satisfacțiune la mulți Abonați cari cer o presiune de gaz mai
mare, a așezat în mai multe regiuni ale Capitalei conducte de un diame-
tru mai mare.

Efectul se resimți cu începere de astăzi zi Luni 19/31 Decembrie 1888.

Cu aceasta ocaziune Compania amintește că ori care ar fi presiunea în
conductele principale, Abonații singuri pot regla consumațiunea lor de
gaz deschizând mai mult sau mai puțin robinetul Comptorului lor pentru
a nu lăsa să treacă de cât gazul strict necesar la iluminatul și trebuin-
țele lor.

19/31 Decembrie 1888

Directiunea